

CENA PRENUMERATY

miejscowej:

rocznie .	K 2-—
półrocznie	1-—
zamiejscowej	
rocznie	K 2 40
półrocznie	1 20

Numer pojedynczy 20 hal.

Listów niefrankowanych nie przyjmuje się — Rękopisów nie zwraca się. — Reklamacye nieopieczętowane wolne są od opłaty pocztowej.

OGNI SKO

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ DUKARZY I ODLEWACZY
CZCIONEK ORAZ POKREWNYCH ZAWODÓW AUSTRII

WYCHODZI 1 i 15 KAŻDEGO MIESIĄCA.

PRZEZ WALKĘ DO ZWYCIĘSTWA!

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek 12, III p.

Wszelkie korespondencje i pisma, odnoszące się czy do Redakcyi, czy Administracyi adresować należy:
Kraków, Rynek 1. 12, III piętro.

INSERATY FACHOWE przyjmuje się tylko za poprzednim opłaceniem po 30 hal. za jeden wiersz petitowy. Dla członków wzajemnych stowarzyszeń oblicza się inseraty do 8-miu wierszy 1 koronę.

Zawiadomienie.

Dnia 8 września 1918 r. odbyła się narada między Państwowym Związkiem austriackich właścicieli drukarni i Związkiem Stowarzyszeń drukarzy i odlewniczy czcionek oraz pokrewnych zawodów Austrii, na której uchwalono wypłacanie nowych tygodniowych dodatków drożynianych, oprócz tych, które zostały umówione w dniu 18 grudnia 1917 r., a wypłacane są od lutego 1918 r. Wypłacanie tych nowych tygodniowych dodatków drożynianych obowiązuje od poniedziałku dnia 16 września 1918 r., według następującej normy:

Klasa miejscowa:	I	II	III	IV	V
	w koronach				
Stopień A	4-—	5-—	6-—	8-—	9-—
„ B	5-—	6-—	8-—	10-—	12-—
„ C	6-—	7-—	10-—	12-—	15-—

W obliczanie wynagrodzenia za pracę pogodzi nową włącza się tak wyżej ustalone, jako też umówione w dniu 18 grudnia 1917 r. tygodniowe dodatki drożyniane. Odpada natomiast to wyższe wynagrodzenie ustalone w dniu 18 grudnia 1917 r.

Wszystkie inne postanowienia ugody z dnia 13 maja 1918 r. pozostają nadal w mocy obowiązującej.

Tych nowych tygodniowych dodatków drożynianych nie włącza się w razie wypadku choroby do odszkodowania po myśli § 1154b Powszechnego kodeksu cywilnego.

Wszelkie od 19 sierpnia 1918 r. udzielane dodatki, o ile takie były na podstawie podrożenia chleba i mąki zażądane i przyznane, będą wliczone do wyżej wymienionych tygodniowych dodatków drożynianych.

Niniejsza ugoda ma ważność do dnia 31 grudnia 1918 r.

Wiedeń, dnia 8 września 1918 r.

Za Państwowy Związek austriackich właścicieli drukarni:

Emil Siegl m. p.

Za Związek Stowarzyszeń drukarzy i odlewniczy czcionek, oraz pokrewnych zawodów Austrii:

Leopold Pochop m. p.

Prawo do życia.

Ponowne jaskrawe podrożenie chleba powszedniego, mąki, grożące podwyższenie ceny węgla i cukru, wprost obłąkane śrubowanie cen prawie wszystkich rzeczy, nie wyłączając nawet zapalek, wzniciło wśród austrija-

ckich robotników głęboko sięgający ruch — na co mieliśmy już sposobność wskazać w poprzednim numerze naszego pisma — a co jest zupełnie zrozumiałe. Cóż bowiem ma uczynić robotnik — który, oprócz jego roboczej siły, nie ma nic więcej do sprzedania — gdy zarobki razem z dotychczasowymi dodatkami drożynianymi nie wystarczają nawet na samo nędzne utrzymanie życia?

Potrzeba było tym razem zaciętej walki poszczególnych organizacji ogólnozawodowych, aby przedsiębiorcom dać do zrozumienia, że nadal tak jak jest, być nie może. Nawet komisye zażaleń musiały się wdać w tę kwestyę, starając się wynaleźć regulator między drożyną a zarobkiem. Zadziwia fakt, że jeszcze w szeregach właścicieli drukarni znajdują się jednostki, opierające się nieuniknionemu podwyższeniu płacy robotników drukarskich. Być może, że także i w ich gronie są znikome wyjątki, które ucierpiały podczas wojny, lecz przecież są i tacy — a tych jest przeważna liczba — którzy w tym okresie skrajnej nędzy robotników oczyścili swe przedsiębiorstwa z długów, nabyli grunta i domy, pokupywali drugie drukarnie, posprowadzali maszyny, lub swemi kapitałami obracają w sposób, przynoszący im grube zyski.

A we wnętrznościach robotników szaleje głód; kieszki nieustannie wygrywają żałoźne marsze. Osłabienia i choroby trapią robotnika i doszczętnie rujnują jego już i tak nie do pozazdroszczenia gospodarze położenie. — Podczas okresu wojny, gdzie bezwstydną łupiestwa lichwiarzy plenią się jak chwasty, gdzie nieraz nie ma się nawet co włożyć do ust, podwyższenia płac, mimo wszystko, postępują żółwim krokiem. A do tego okazują się one prawie zawsze niewystarczające, ponieważ po największej części prześcignął je wzrost drożyny, zanim weszły w życie. Okazała się nieodzowną wydatna i szybka pomoc, która za staraniem naszego Związku

została osiągnięta, tak jak dotąd bywało, dla wszystkich drukarni w całej Austrii.

Poczynione odpowiednie kroki w tym kierunku, spowodowały obrady między naszym Związkiem a państwowym Związkiem właścicieli drukarni, a rezultat ich jest podany na czele niniejszego numeru. Ta nowa regulacja dodatków drożynianych została przeprowadzona w porozumieniu z innymi organizacjami przemysłu graficznego. Nie oznacza ona właściwie nic innego, jak tylko częściowe zrównoważenie tego świeżego zalewu drożyny. Początkowo państwowy Związek właścicieli drukarni chciał, dopiero porozumiewać się ze Stowarzyszeniami krajów koronnych, przez co cała sprawa znacznieby się opóźniła. Wszelako ustalono już, że te nowe dodatki drożyniane mają być wypłacane od poniedziałku 16-go września. Dlatego nasza organizacja wzywała wszystkich członków, aby pomimo zrozumiałej niecierpliwości i powszechnego napięcia wobec trapiących stosunków, spokojnie poczekać na rezultat tej sprawy.

Wspomniana konferencja uchwaliła podwyższenie tygodniowych dodatków drożynianych.

Rozumiemy dobrze, że wobec pomyślnego załatwienia tej sprawy w innych zawodach, oczekiwało się w szeregach naszych kolegów wyniku tych obrad z głębokim zainteresowaniem.

Wynioskowaliśmy to chociażby z wielkiej liczby nadsyłanych nam listów, w których szerszy ogół kolegów przypominał niemal codziennie przyspieszenie załatwienia tej piekającej sprawy. Szczupła objętość naszego pisma uniemożliwiała umieszczanie nader licznych prac piśmiennych nadsyłanych nie tylko z Galicyi, ale z całego obszaru Związku, omawiających powszechnie panujące niezadowolnienie z istniejących stosunków.

Dawniej a dziś.

2)

Żądanie tego rodzaju w oczach wielu zarządców uważane było za „niczem nieuzasadnioną pretensyę“, a uczynienie mu zażość należało do białych kruków. To też zecer sztukowy, czując się pokrzywdzony nieotrzymaniem zapłaty za czas stracony przy robieniu korekt nie z jego winy pochodzących, starał się o wynagrodzenie tej straty drogą osobistej prośby u autora, przedkładanej zazwyczaj ustnie w mieszkaniu tegoż, skąd przeważnie bywał napędzany wśród epitetów nie świadczących wcale o nadmiarze szacunku autora dla „swego kochanego technicznego współpracownika“.

Zaletą natomiast dzisiejszego cennika austriackiego jest opracowanie w najdrobniejszych szczegółach postanowień odnoszących się do wysokości zapłaty, a co najważniejsze gwarancya ich wykonania. Każdy z towarzyszy drukarskich, czując się niedostatecznie wynagrodzonym za pracę, ma prawo poszukiwania swych pretensyj w trzech instancjach: mężowie zaufania, sąd rozjemczy i urząd cennikowy. Właściciel drukarni, nie stosujący się do orzeczeń wymienionych instancji, wie co go czeka: towarzysz wnoszący zawiadomienie do urzędu cennikowego, że pomimo korzystnego dla niego wyroku pretensyj jego nie zaspokojo-

na wówczas urząd cennikowy uznaje taką drukarnię za niecennikową, następstwem czego jest opuszczenie jej przez wszystkich pracujących, należących do wspólności cennikowej, co jest właśnie najważniejszym *memento* dla każdego właściciela drukarni, wiedzącego dobrze, jakie nasza praca ma znaczenie dla jego kieszeni. Jakaż wielka różnica między dawnymi a nowymi laty. To też starsi moi towarzysze, którzy przed założeniem organizacji w grób się pokładli, gdyby dzisiaj przypadkowo z niego wstali, nie mogliby się dość nadziwić „zuchwałstwu“ teraźniejszej generacyi drukarskiej, która ośmiela się swego „chlebowadwcę“ skarżyć o nieotrzymanie należytej zapłaty, zamiast mieć wzgląd na jego „przykre położenie“, spowodowane „ciężkimi czasami“, zaś swoje przykre położenie w ciężkich czasach cierpliwie znosić, uważając je za dopust Boży. W takich pojęciach był wychowany dawny drukarz.

Jak z powyższego widzimy, do trwałego przestrzegania obecnego cennika przyczynia się kilka nieznanych dawniej a obecnie stworzonych czynników, między innymi mężów zaufania, t. j. pierwszej instancji rozstrzygającej w sporach cennikowych, którzy niezależnie od tego zbierają się co pewien czas na wspólne narady, omawiają na nich wszelkie cennikowe wykroczenia, zastanawiając się jednocześnie nad ich usunięciem. Przez tę

nieustanną swą czynność nie dopuszczają, aby jedno cennikowe wykroczenie pociągało za sobą drugie, co wreszcie spowodowałoby mogło upadek całej sprawy, bo właśnie tą drogą wszystkie dawne cenniki traciły stopniowo swoje znaczenie. Ważnem jest również postanowienie dzisiejszego cennika, nakazujące zatrudniać bez przerwy każdego przyjętego do kondycyi — lub też odpowiednio go wynagrodzić za jego czas beczynnie stracony — gdyż stanowczo usuwa upokarzające wyczerpywanie na przypadkowe zajęcie i konieczność ubiegania się o nie kilku kolegów równocześnie. Należy również zaznaczyć, że cennik dzisiejszy jest oparty na zasadach sprawiedliwości przez branie w obronę fachowo mniej zdolnych, postanawiając dla nich taką samą zapłatę przy pracy akordowej, jaka należy się zawodowo należycie ukwalifikowanym, wychodząc ze słusznego założenia, że pierwszy już cierpią za swój brak rozgarnienia mniejszą możliwością zarobku. To równomierne traktowanie wpływa dodatnio na poczucie koleżeństwa, gdyż znosi kastowość, a zarazem niedopuszcza, by robotnicy mniej zdolni, wynagradzani według niższego stopnia zapłaty, stanowili mimowolny czynnik obniżający płacę robotników obdarzonych indywidualnymi zdolnościami.

(C. d. n.)

Te nowe dodatki drożyniane przyniosą nam jedynie chwilową i częściową ulgę w obecnym naszym nie do zniesienia położeniu.

Pod rozważę!

Głosowanie nad wnioskiem dolno-austriackiego Stowarzyszenia związkowego, w celu pobierania obowiązkowej wkładki nadzwyczajnej w wysokości 50 h tygodniowo od każdego członka Związku, wydało przeważającą większość wynik przychylający się do tej propozycji. Przez to wyrażono, że mimo ciężkich czasów zorganizowani drukarze i odlewacze czczonek chcą uczynić wszystko, aby kasa związkowa mogła sprostać przewidzianym, coraz bardziej i szybciej wzmagającym się wymaganiom.

Że wymagania w dziedzinie zapomóg Związku wskutek nieszczęsnych następstw wojny już obecnie, przed demobilizacją, coraz groźniej i uporczywiej wzrastają, stwierdza nader dobitnie następująca rzeczywistość.

W pierwszym półroczu 1918 r. Stowarzyszenia związkowe wypłaciły na zapomogi ogółem K 285.543.10; z pobranych wkładek związkowych (K 2.35 tygodniowo, z tej Zjazd związkowy przeznaczył na cele zapomogowe K 1.65) rozporządzalna suma na zapomogi wynosiła jednakowoż tylko K 277.779.20; zatem rozchód na takowe z końcem pierwszego półroczu przewyższył przychód o koron 7763.90.

Ponieważ stosunki nie polepszyły się, lecz pogorszyły, więc nie można się spodziewać, że niedobór w najbliższym czasie pomyślnie się wyrówna.

Wskutek trwającego w dalszym ciągu niedostatecznego ogólnego odżywiania się, najdotkliwiej cierpią drukarze. Przedewszystkiem sam przemysł niszczący zdrowie powoduje chroniczne choroby zawodowe. Te jednak jeszcze srożej występują, gdy się zważy, że koledzy, chcąc powiększyć swe dochody, zmuszeni są pracować po godzinach i siłą faktu wyzbywać się resztek sił. Wzrastająca z dnia na dzień liczba godzin pracy nadobowiązkowej — ten jad na doszczętne wycieńczenie — w oczach pożera tlejące siły zdrowotne kolegów. Taka niszczycielska praca i ciągle kłopoty i zabiegi, jakimby to sposobem nabyć środków spożywczych, chociażby tylko w mikroskopijnych dawkach, zapewne nie zmniejszy wydatków z naszych kas zapomogowych.

To też jest całkiem zrozumiałą rzeczą, że nasze Stowarzyszenia związkowe w miesiącu czerwcu wypłaciły zapomóg 567 chorym kolegom (t. j. 8% członków) za 11.556 dni (licząc rok po 365 dni = prawie 32 lata), co wymagało K 16.377.50.

Jeżeli dołączymy do tego również wzrastający stan inwalidów, liczniejsze koszty pogrzebowe, odprawy wdów i wsparcia dla sierót po zmarłych członkach, to przedstawi się nam obraz, który wszystkich kolegów, należących do Związku, zmusi do poważnego rozważania.

Niepomyślność gos. odarczych okoliczności została przez to najwyraźniej udowodniona, że w bieżącym roku w miesiącu czerwcu 1607 członków (w poprzednim roku 1451) pobrało zapomogę w kwocie koron 54.699.50 (w roku poprzednim K 46.655.—).

Pod każdym względem te fakta muszą być po stronie miarodajnej brane pod rozważę, celem jak najszybszego i wydatnego polepszenia materialnego położenia pracujących w przemyśle drukarskim.

Niejedno dałoby się osiągnąć już przez to, żeby wszystkim drukarzom, jako należącym do przemysłu najbardziej rujnującego zdrowie, przyznano przy rozdziale środków spożywczych, zarządzanych przez władzę państwową, zwiększone racje ciężko pracującym.

Jeżeli ma się pomóc rzeczywiście, to musi się to czynić pod każdym względem jak najprędzej.

Do tego prą zjawiska wymową szorstką, ale wyraźną.

„V“.

Dziesięciolecie „Wiadomości Graficznych“.

Pismo zawodowe drukarzy Królestwa Polskiego, wychodzące pod powyższym tytułem w Warszawie, ukończyło w dniu 1 sierpnia b. r. dziesięcioletni okres wydawnictwa. Z tej okazji redakcja bratniego naszego organu, we wstępnym artykule numeru jubileuszowego (który nas dopiero doszedł), podaje ważniejsze momenty z ruchu zawodowego warszawskich kolegów — które ostatecznie wpłynęły na powstanie i stałe wychodzenie „Wiad. Graf.“ — jak również wypadki, wśród jakich istniało i rozwijało się to pismo. Przytaczamy je tu w krótkości celem zaznajomienia z nimi naszych kolegów.

W latach 1906—7 wychodziła pod redakcją p. K. Kułakowskiego „Grafika“. Po niej ukazywało się od czasu do czasu pismo nielegalne „Związkowiec“, organ nielegalnego związku drukarzy. Gdy nastąpiło zjednoczenie obu drukarskich związków: legalnego i nielegalnego, postanowiono w czerwcu 1908 roku, na zebraniu Polskiego Związku drukarzy, wydanie „Wiadomości Graficznych“, dzięki uzyskanej koncesji przez kol. Wacława Credo. W skład redakcji weszli koledzy: Burkot, Credo, jako administrator, Długolecki, Mathia i Witkowski, któremu powierzono naczelne kierownictwo pisma. Na fundusz zakładowy wydawnictwa przeznaczono pozostały kapitał po rozwiązaniu nielegalnego związku warszawskich drukarzy, wynoszący zaledwie 90 kilka rubli. Ukazanie się pierwszego numeru, co miało miejsce 1 sierpnia 1908 r., poprzedziła odezwa redakcji, wzywająca kolegów do moralnego i materialnego popierania pisma, jak również nadsyłania artykułów. Nie przebrzmiała ona bez echa, gdyż tak warszawscy jak i prowincjonalni koledzy zasilali nader licznie swemi pracami nowo powstałe pismo. Koledzy pokrewnego zawodu, litografii, uznali je wkrótce również za swój organ zawodowy, delegując stałe do komitetu redakcyjnego jednego ze swych członków, którymi byli kolejno: Mierzejewski, Sowiński, Gizowski i inni. „Wiadomości Graficzne“ oddały wielkie usługi w kierunku budzenia świadomości klasowej wśród drukarzy całego Królestwa Polskiego, nawołując do solidarnego postępowania w pracy około polepszenia bytu. Dość często omawiano również na jego łamach stronę techniczną zawodów drukarskiego i litograficznego.

Skutkiem aresztowania kol. Witkowskiego, a później jego i kolegi Credo wyjazdu, redakcję objął od numeru 9 kol. Burkot, administrację zaś kol. Mathia. W skład komitetu redakcyjnego weszli koledzy: Witecki, Sperling i Stankiewicz. Nowa redakcja pragnęła nadać pismu kierunek więcej radykalny, t. zw. „lewicowy“, i w tym celu zamiast „Wiadomości Graficznych“ wydała w dniu 1 grudnia „Drukacza i Litografa“. Po dwu numerach jednak władze rosyjskie zawiesiły to wydawnictwo. Wskrzeszone „Wiadomości Graficzne“ zaczęły wychodzić regularnie co tydzień od 1 stycznia 1909 pod redakcją kol. Burkota do końca marca 1910, w którym to czasie rząd carski zakazał ich drukowania. Odczuwając brak pisma zawodowego, koledzy warszawscy skorzystali w tym wypadku z rosyjskiej ustawy prasowej, która pozwalała każdemu obywatelowi wydać raz na rok swą literacką pracę. Pod tym pozorem wychodziły więc kolejno podpisywane przez różnych kolegów: „Echa drukarskie“, „Drukacz“, „Wiadomości drukarskie“ oraz „Gutenberg“. W dniu 30 kwietnia 1910 „Wiadomości Graficzne“ uzyskały pozwolenie ponownego wychodzenia.

Czasowe zawieszenie pisma wpłynęło bardzo niekorzystnie na jego rozwój, gdyż wywołało obojętność ogółu drukarskiego tak co do nadsyłania artykułów jak i uiszczania prenumeraty, skutkiem czego w listopadzie tegoż roku przestały one wychodzić. Przerwa trwała rok cały. Z chwilą wszczęcia ruchu cennikowego przez warszawskich kolegów w listopadzie 1911, zaczęto znów wydawać „Wiadomości Graficzne“ trzy razy w miesiącu, pod redakcją kol. Burkota, który jednak wkrótce został aresztowany, jako przywódca ruchu cennikowego drukarskiego. Nr. 4 ukazał się dopiero 19 grudnia. Od 1 stycznia 1912 wychodził one dwa razy w miesiącu. W końcu roku 1913 wydawnictwo ich zostało wstrzymane skutkiem ponownego aresztowania redaktora. Zastąpił on jego wydaniami jednokrotności „Echa drukarskie“, gdyż jakkolwiek publikacja zawodowa była nieodzowna w tym okresie ruchu cennikowego.

W styczniu 1914, po uwolnieniu kol. Burkota z więzienia, „Wiadom. Graficzne“ znnowu się ukazały, z wybuchem wojny jednak zaniechano ich wydawania. Wznowione w dniu 20 kwietnia 1915, po wydaniu czterech numerów, z chwilą wkroczenia Niemców do Warszawy przestały wychodzić. W początku r. 1917, skutkiem ożywienia się ruchu wśród warszawskich kolegów za polepszeniem materialnego bytu, „Wiad. Graf.“ znnowu ożyły, wychodząc początkowo dwa razy w miesiącu, od listopada jednak tegoż roku, skutkiem trudności technicznych, wydawane są tylko raz w miesiącu.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że bratni nasz organ powstał i pierwsze sześć lat rozwijał się pod rządami reakcyjnego caratu, spełniając następnie przez dalsze cztery lata swą misję agitatyczną podczas światowej wojny, wówczas dopiero możemy nabrać pojęcia o wielkości poświęcenia, z jakim oddawali się noszącemu jednostki, skupiające się około redakcji „Wiadom. Graf.“, które wyczerpały całą swą energię, by pismo to sprostać mogło swemu zadaniu. Dlatego też redakcja naszego pisma, korzystając z uroczystości dziesięciolecia wydawnictwa bratniego organu, zasyła tą drogą wyrazy

szczerego podziwu dla tej pracy pełnej zapału, oraz życzenie wytrwania na tej placówce, abyśmy z nastaniem lepszych czasów mogli, już złączeni, tem skuteczniej służyć wspólnej sprawie całej polskiej drukarskiej rzeszy.

Sprawozdania z posiedzeń Zarządów i Zgromadzeń.

Posiedzenie Zarządu Związku w dniu 25 lipca 1918 r. Przewodniczący: Pochop; sekretarz: Gebhardt. — Usprawiedliwieni: Otto, Sestak; nieusprawiedliwiony: Werner. — Z prowincji uczestniczyli: kol. Němeček z Pragi i kol. Thurner z Berna Mor. — Wpływy: Pismo przewodniczącego filii Liberzee (Czechy), w którym donosi, że na ostatnim posiedzeniu Wydziału nad sprawą, dotyczącą przyznania kosztów przesiedlenia pewnemu koledze, obradowano i sprostowano twierdzenia danego kolegi ubiegającego się o tę zapomogę (Przyjęto do wiadomości). — Zawiadomienie Międzynarodowego Sekretariatu drukarskiego o ostatnim ruchu cennikowym towarzyszyków-drukarzy w Chorwacji-Sławonii. Międzynarodowy Sekretariat prosi o przyczynienie się dowolną kwotą dla tych kolegów. (Uchwalono K 2.500.—). — Z powodu wniosku postawionego przez Dolno-austriackie Stowarzyszenie, który ma za cel pobieranie i płacenie do kasy związkowej aż do odwołania obowiązkowego datku nadzwyczajnego łącznie z wkładką związkową, uchwała się, poddać tę kwestję pod pisemne głosowanie wśród Stowarzyszeń związkowych. — W sprawie rewizji Cennika omawiano i przyjęto kilka zmian. — Sprawy wewnętrzne.

Posiedzenie Zarządu Związku w dniu 6 sierpnia 1918 r. Przewodniczący: Pochop; sekretarz: Gebhardt. — Usprawiedliwieni: Sestak, Weiss, Weidhaus i Hölzl. — Wpływy: Cyrkularne zaproszenie na obchód uroczystości 50-letniego istnienia Stowarzyszenia kraju koronnego Śląska i 20-letniego istnienia Towarzystwa zapomogowego „Die Gutenberger“ w Cieszyńcu, urządzony przez cieszyńską miejscową grupę w dniu 29 marca. — Sprawozdanie z czynności za rok 1917 Urzędu cennikowego austriackich drukarzy. — Sprawozdanie z czynności Unii robotników tkackich w Austrii za lata 1913 do 1917. — Zawiadomienie cecerów gazetowych w Wiedniu o brzmieniu ugody dotyczącej ponownych dodatków drożynianych, działającej wstecz od 1 maja 1918 roku. — Zawiadomienie kierownictwa Państwowego Stowarzyszenia personalu pomocniczego dla przemysłu drukarskiego i gazetowego Austrii, że wskutek złożenia mandatu przez tow. Schuhmeier'a obaj zastępcy przewodniczącego, tow. Frankl i Wlczek, objęli prowadzenie spraw Stowarzyszenia. — Zaprośzenie Związku kredytowego austriackich Towarzystw robotniczych, aby Związek Stowarzyszeń drukarzy przystąpił do tegoż jako członek i lokował swe kapitały w dziale oszczędnościowym oraz korzystał z działu obrotowego kontokorrent (statut dołączono); uchwała się, przy danej sposobności rozpatrzyć tę sprawę. — Pismo okrężne Wydziału gospodarczego Spółek spożywczych, odnoszące się do publicznej obsługi żywienia. — Żądanie subwencji dla Związku młodocianych robotników w Austrii (oddala się, ponieważ Zarząd Związku nie posiada na to materialnych środków z powodu czego subwencje nie mogą być zasadniczo udzielane). — Pismo centralnego Wydziału „Typografická Besseda“, w którym przedstawiono nadzwyczaj trudne warunki, w jakich koledzy Czech się znajdują, wskutek złego zaopatrywania w środki spożywcze i ogromnej drożyzny panującej w Czechach; uprasza się Zarząd Związku, aby podjął ponownie kroki w pryncypałów w celu uzyskania dalszych dodatków drożynianych. — Zawiadomienie kierownictwa Stowarzyszenia „Ognisko“ we Lwowie, że tam celem uzyskania podwyżki dotychczasowych dodatków drożynianych, wszczęto świeżą akcję. — Głosowanie nad wnioskiem dolno-austriackiego Stowarzyszenia: „Aby kasa związkowa mogła sprostać wymaganiom, które z chwilą demobilizacji według wszelkiego prawdopodobieństwa znacznie wzrosną, należy, począwszy od dnia 17 sierpnia 1918 r. aż do odwołania, obowiązkowo pobierać łącznie z wkładką związkową celem udzielania będącym bez pracy podwyższonej zapomogi nadwyzajną wkładę w wysokości pięćdziesięciu halerczy za tydzień i członka“, dało wynik następujący: Stowarzyszenia w Czechach, na Bukowinie, w Dalmacji, na Pobrzeżu, Morawach, w Austrii Dolnej, Austrii Górnej z ogólną liczbą 6158 członków głosowały za, a Stowarzyszenia w Galicji wschodniej, Galicji zachodniej, Karyntyi, Krainy, Solnogradzie, na Śląsku, w Styrii i Tyrolu-Przedarlunii z łączną ilością 1152 członków głosowały przeciw wnioskowi; zatem przyjęto wniosek przeważającą większością głosów. — Sprawy wewnętrzne.

Wydział Zgromadzenia Towarzyszyków drukarzy i litografów „Ognisko“ w Krakowie zawiadamia, że od dnia 1-go września b. r. biblioteka otwartą będzie tylko w niedziele od godziny 10-tej do 12-tej przed południem.

W sprawach organizacyjnych i cennikowych w Galicji wschodniej zwracać się należy do zastępcy przewodniczącego kol. M. Chyżowskiego, Lwów, Piękarska 1. 18. — W wypadku zapytania odpowiedzi listownej należy załączyć markę na odpowiedź.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: LEON MISIOLEK.
W Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5.